

[Geert-Jørgensen.]

Fjor fremlagde Lovforslag om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, hvori der bl. a. fandtes en Paragraf, der forbød al privat Arbejdsanvisning og al Fæstevirksomhed, begge Dele hæderlige Erhverv, som han imidlertid gerne vilde forbyde — i Strid med Grundlovens § 81. Jeg minder fremdeles om, at det er forbudt og strafbart at drive fri Handel ved Dørene; jeg tror, man kalder det med det nedsættende Navn: Omløben med Varer. Ogsaa dette anser jeg for at være i Strid med Grundlovens § 81. Jeg forstaar naturligtvis nok, at naar man ved Lov forbyder saadant noget, er det for at give dem, der driver Handel i Butikker, en særlig Beskyttelse, men dette er i Strid med Grundloven. Det er dog et hæderligt Erhverv at tilbyde Varer ved Dørene, og Grundlovens § 81 tilsiger nu en Gang de danske Borgere lige Ret og lige Adgang til frit at drive ethvert hæderligt Erhverv. Men saaledes har man paa mange Maader krænknet Grundlovens § 81. Der eksisterer en Lovbestemmelse, der giver Befolkningen i Hammerum Herred Ret til at gaa rundt og sælge Varer, der er lavet i selve Herredet; jeg ser, at der er handlende, der gør Forsøg paa ogsaa at faa dette forbudt, men det er, som sagt, i Strid med Grundlovens § 81. Jeg holder for, at denne Frihed skal opretholdes, og jeg glæder mig, naar en Uldkræmmer kommer til min Dør og tilbyder mig Varer, som jeg har Brug for og ikke nemt kan faa paa anden Maade. Men det kraftigste Indgreb i Grundlovens § 81 er dog sket ved Loven af 4. Juli 1927 om Rutéautomobilkørsel; jeg skal imidlertid ganske forbigaa dette, idet jeg senere ved Forelægelsen af vort Lovforslag faar Lejlighed til at udtale mig derom.

Der er et andet Spørgsmaal, som jeg gerne vil udtale mig om i Aften, og det er den Henvendelse fra Danmarks Lærerforenings Bestyrelse, som den højtærede Undervisningsminister har modtaget, og som er omdelt paa Medlemmernes Pladser, vedrørende en ny Form for Tilsynet med den danske Folkeskole. Hidtil har det lokale, sognekommunale Tilsyn med Undervisningen i Folkeskolen været udøvet af Skolekommissionen, i hvilken Præsten har været født Medlem og Formand, men nu har Danmarks Lærerforening paa sin Generalforsamling foreslaaet, at Sognepræsten ikke længere skal være Formand eller født Medlem af Skolekommissionen, men at han maa nøjes med som andre Borgere at blive valgt, hvis nogen vil vælge ham, og i Stedet ønsker man Amtsskolekonsulenter for Folkeskolen,

som skal vælges ud af Lærerstanden, blandt Lærere, der har haft en vis Virksomhedstid i Skolens Tjeneste. Og dette begrundes man paa to Maader. For det første ønsker man Tilsynet valgt ud af Lærerstanden, fordi man ikke anser det for tidssvarende, at Lærerstanden skal undergives en anden Stand, altsaa Præstestanden, og dernæst mener man, at Præsterne ikke ved deres Uddannelse er særlig uddannede som Skolemænd, altsaa ikke har Fagdannelse, hvormod en Amtsskolekonsulent udgaaet af Folket har denne Fagdannelse og kan være raadgivende for Læreren i Undervisningen. Fra Kirkens Side er der udtalt Betæneligheder ved Præsternes Udtræden af Skolekommissionerne, idet man siger, at det, at de har Sæde i disse, er en vis Garanti for, at der i Skolerne gives en forsvarlig Religionsundervisning i Overensstemmelse med den evangeliske Kirkes Tro og Lære, og man nærer Frygt for, at Præsternes Tilbagetræden skulde være det første Skridt henimod at fjerne Religionsundervisningen fra Folkeskolen; saa længe 98 pCt. af Folket hører til Folkekirken, og saa længe Kirken døber Børnene, siger man, saa længe maa man ogsaa have Garanti for, at de bliver undervist i Religion, og Præsterne skulde da være Garantien for dette. I Lærerstandens første Begrundelse ligger der maaske et Moment af Standsforfængelighed. Naa, det er nu heller ikke saa slemt; det er meget godt at have Agtelse for den Stand, man tilhører. Og der er ogsaa noget rigtigt i, at der i en Stand maa være Avancementsmuligheder. Men nu er der jo ogsaa under den nuværende Form Avancementsmuligheder, for saa vidt som Lærerne kan avancere til at blive Overlærere. Med Hensyn til Præsternes Mangel paa faglig Uddannelse vil jeg dog gerne have Lov til at sige, at Skolearbejdet virkelig ikke er saa vanskeligt, at Gennemsnitsmennesker ikke kan sætte sig ind deri, selv om man ikke er Seminarist, men kun Teolog eller Jurist eller kun Akademiker i det hele taget. Selv Folk med mindre Uddannelse kan virkelig sætte sig ind i Skolevæsenet, og en Professor N. A. Larsen eller en Biskop Sørensen, der kun var Teologer, har dog vist, at de havde nogen Forstand paa Skolesager. Men endelig skal man ogsaa huske paa, at Skolekommissionen jo ogsaa bestaar af andre end Præsten; ogsaa Forældrene er repræsenteret deri, og de er endogsaa i stort Flertal og ikke de mindst vigtige. Skal jeg sige noget lige straks om Lærernes Forslag og Henvendelse til den højtærede Undervisningsminister, saa skal det være dette, at de negligerer Forældrene; og denne Negligering af For-